

„CASSA CERCUALA”

ELŐFIZETÉSI ÁR:

1 évre	33 lei
6 évre	70 lei
1 évre	120 lei

Társadalmi és szépirodalmi hetilap
Megjelenik minden szombaton

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIV:

Strada Cimitirului (Temeş-u.) 6.

Ady Endre

Jaj, verejtékes munka Ady Endrét a harcos halottak éteről ide szoltítani, ahol a vér és arany ad viaskodása ma is valószínű: ahol az élet-esség fekete oceánja hömpölyög és durva szikához veri a hiet. Mindegy, milyenalakból kapták elő Ady Endre nevet, hogy kopja hegyre tűzve, világító szikánál uja meg uja megdől-ködök a Butaság Legióját, a rókák szikráza-roggy a kopja hegyen és a tengerek idegesen rángatnak, be jó volna szejlel hasogatni az ó koponyák között.

Az új roham itt ért a Zsivolygében és bár személyes vonatkozást keresse sem találhatunk Ady és Petroşény között, mégis a kiharsogott nevet ezerszeres fájdalommal visszahozzák a zsivolygi hegyek, ahol a mélységek mártírjainak bordortól vakán álmodik a nyomor...

Sehol és más nem volt aktuálisabb Ady Endrét előtérbe galvanizálni, mint itt, sehol és soha nagyobb szükség nem volt új proféták harcos, kiáltó szavára, mint itt, ahol vastag szikafalat veres az Értelen köré és nem lehet, jaj nem lehet mi gyenge tudónkkal figyelemztetést döngölni át a falon.

Kimondom: Ady Endre... és utána két akarat indul okförré benten. Az első: kivétlení, szejlel sugározni, elajándékozni minden agyve-lőnek az örökkévalóság ígérété, amit Ady Endre jelent, a másik pedig zsugori féltékenysé, ijedt körül pillantás, hanyán és hol vannak azok, akik Ady geniusst léleget vissza fogja, de megbi-zossá szívet, édes malacskák szírcsók? És ez a körülpillantás mindig vak és tehetetlen fa-dalomba vonaglik. A tisztas távolból, megör-lyedt derékál, átlátós szívet, követő meger-őlt és, hangos rácsalással repült egy csúf és rikító színi papagályvers, akinek visszás ez-zen hangja nemest az igaz tanítványok, és az előre szált Mester érce véset hangját is elho-malysították. És ez ellen nincs védekezés. A papagályok előnéke ott rácsolt az országúton, hogy idejében visszafordított mindenkit, aki el-indult az úton. Hol vannak már azok az eld, amikor e papagályok rácsolása még a feneket-len ült tomboló kiűrésre volt? Amikor a köl-

tócske Mihályok rossz szagu fogvircogtatása edzette meg a hívók lelkeit a további kitérésre.

És könyörgőve kiáltok felelek: kételi fegy-vert a további harcba. Egyik élel azokat sujt-suk le akik hízélgő, álmójénés rácsalásukkal,

mocsolkják be a költézet erejét a másikkal pedig azokat, akik a még mindig nem szégyelt gyü-löletük igryeznek elhessegni Adyótl az érte-léseket. Hogy jójón el végre mindenkinen Ady Endre!

Hajnál László.

Constantinescu miniszter ur

Ki kell jelentük, hogy az állami tisztviselők olyan rosszul vannak fizetve, hogy teljesen megérdemlének a nekik jutotttól földarabot. Ez helyes és okos politika.

Am de a miniszter ur nem vette észre, hogy a Zsivolygében száz és száz munkás van, akik napon-ként dolgoznak, hogy a Zsivolygát hatalmas legyek és most kevés nyugdíjuktól alig tudnak megélni?

Ezeket az embereket öreg korukra ki szókták tenni a lakásból és koldus nyugdíj meg egy heti élelem sem elég, nem, hogy 4-500 lei tudnak fizetni halott egy valmire való lakására. Ezek az emberek a leg-szerencsésebbek párisi az élelnek és mire megöregsz-nek annyi munkássá után nincs másból élelem.

Nem hiszunk, hogy Constantinescu miniszter ur ezeket az embereket nem tisztelné éppen úgy, min-akármelyik más tagját az országnak. De szeretnénk, ha a miniszter ur legközelebb a Zsivolygében teszi magas fölterületet, nem felelősek majd meg a nyugdíjús munká-sáigól sem. Ok nem kérek tenni az új melletl ismá földterület, csak főt a begyoldagbani anyit helyt, ahol egy kis kunyhóban meghúzódva várják be szomorú halálukat. — Reméljük, hogy így lesz. M.

A petroşeni-i „Cassa Cercuala” újabb támadása a munkásság ellen.

Petroşeni, július 24-én. Szoklaton dolgozom volt része az elmúlt napok egyikén, a petroşeni-i „Cassa Cercuala” kirendelési helyében, a szomorú beteg-pénzért oda vándorlót beteg munkásságnak.

Az eset a következő: Azok a munkások akiket a sors arra rendelt, hogy a Cassa Cercuala, koldus járulékból kell ten-gessék élelüket, az elmúlt hétfőn reggel ismét odaadták mag a betegpénzért iródban, hogy órákig várjanak míg a pénz kiutazik nekik fizetni. A várakozásban azonban már beleuntak és ezen nézetükben többen is kifejezték azt. A beteg pénzén várakozó emberek előadásá szerint, a takarítóné ekkor tájékoztatja szolgá-talát, hogy ő kivészi a betegpénzt, ha neki mindenki azt, hogy jutni egy kicsi összeget a beteg pénzéből. Az emberek legtöbb része, — hogy ne kelljen nekik soká várakozniok — belementek ebbe a szoklaton

üzletformába is, amely a végén annyira elajult, hogy a takarítóné már csak annak akarta elvenni a bárcáját aki meg ígért neki egy kis összeget.

Azok akik ott voltak és megkérdték az asszony-tól, hogy miért szedi az illeltek, ezeknek az asszony azt felelte, hogy az ural beteg és ő nem tudja más elarant mert kevés a keresete.

Hát itt a példa kedvére uraim! Napról-napra ol-vaszuk, hogy itt is, ott is, sikasztott valamelyik állami-tisztviselő, vagy pamamozst és akkor is ezt a panasz-t hallottuk a viadlotts szájából, hogy kevés a kereset.

Itt felvesszük a „Cassa Cercuala” figyelmét, hogy abból a sok millióból legalább az alkalmazzottak fizesse beleszületésen, mert éppen elég bőrt nyuznak le a munkásokról, különböző címmen, anélkül, hogy a takarítónőjét is ok társák el.

Ady Temesvári éjszakája.

Irá: Franyó Zoltán az „Esti Lupa” főszerkesztője.

Javában állott a harc. Az ifjú lekésedés tüzes nyílai süttettek a maradiság falánna fel, új tégk fal-toró kosváll dőngöttek a konok köldökséket várati, minden ment a, történelem megváltoztatási rendje szerint: már-már győzött az új élet a régi fölött.

Ady verssorai szüretet az éjszakában ahol négy-öt magyar összehajlott, az éjszakában ahol a szívük és Ady felmúlt keresetét sugározni dobant a felelet. Ez volt az új nagy éve, melyet ötven-haivan-héven áres kalendáriom estendőit érdemes gondban és kibnkar baraboltolt, ez volt az ősz, melyen dusevny gyümölcsök érhődtek az álomtalan éjszák arany-örncidék, ez volt egy tehetséges és nagyszerű föltöndült művészgeneráció zenitéje.

Ma is úgy emlékszem rá vissza, mint ahogy a negyvenés asszony a nászéjszakájára. Egyenként visszazielgettem szívem fenekeiről a különös szavakat, melyeket annak idején a köllézet delirium-tremensében írtam, látnak, nyeltem magamba és érzem bennük a mástól évtized nével aromáját, melyben csók és halál harc és lál anygal és kíméra, bün és malaszt, tömjén, és ópium oldósok egymást.

Az volt az ősz! Piros kúrtokkal, fiatal és ver-hetetlen rohtantunk viadlára: előtünk az élen — akkor még nem a „halottak élen” — Ady fekete szemét reflektoriózik az új! tudtuk, hogy merre szunni a rim és merre gyujti a szó, tudtuk, hogy merre szelle-mes point-csilléng, hanem egy egész világ kátagizmája mennydörög a Vég végén, mely a végtelensől jött és a végtelensébe élt.

... A Koronaherceg szálloda portásánál leadta a podgyászát, sebbiben odaiktartotta a bejelentőlapra „Ady Endre írt, Páris” és már rogtankunk illés kocsma-ra, a rozzant, egylovas diadalcsérek és a sok szem-lel, melynek spriceres poharán keresztül a gánszi napfény aranyára szepült a vidéki utca szennyes színe hajnalra.

„Aranykör” — drága kis lebuli, a kapu-lóttól üjgöngő hódalattal eszkordul meg a bádóg-éger az ősz szében és a belső ivóban szerelmesen várta régi vendékeit a sarokszálla, hogy benső ámulatban félkárjára konyékoljon a borzas poéta. Itt, az asztal-trónján ismét fejeletem volt Ady Endre, bár és vers ural, király az álomlák és a halálának és amikor valaki őt, mikthusz istentisztelet gesztusával szájhözv emelte a profán spiriterceopohár, már fölcsókolt bennre az új vers prekátora sora:

„és kiál a középre valaki”

A harmadik poláridál Ady feje lerádan felebeillett, hüvelykujj paljásztát rossz szakette zsebbe dugta és az asztalon ott felelt a kősz poéta.

Tüst re! I bört, bört, bört rogyásig, bört a má-mor és okzár legfelébből foklók, bört, hogy bele-remegjen a kocsmá és belezúduljon a világ! Mondjam én a tobbit is: Éjeli halálunk, izletelen piros szalonok, forintos csókok, csómr és megdicsőülés a reggel napfényes glóriájában.

Tizenegy órára volt kútzve a malné kezdte megjötték a többi pesti vendégek is: Osvát Ernő, Fenyő Miksa, Kéri Pál és Reinir Béla, aki itt, Temes-várott adta elő legelőször nyilvánosan zenésli Ádya-dalait. Már féltizenegy elmult és én még mindig hiába próbálom Ady kicsalogatni a szónadai agyból. Sőt kér, sőt iszik és későestegegen igryezünk zengővő múlatni recdelt hangját, melyből az itál és álmalanság hőrög. Görménytelen, fadikar dideregve megy be a szultl terembe, de amikor a dobogóra lép és jobb-kezével támaszkodva olvasni kezd, „Félelem és írás” című prózáját, egyszerre megszépül, lókában tragikus hurok remegnek, egy-egy szavába beleborzong a terem és a vernek ritmú már a lekésedés lábában

Hírek

Felolós szerkesztő: Evjen Eugen.
Szerkesztő: Molnár Sándor.

Szerkesztőség és kiadói hivatal Petroseni Str. Claustrului 6.

Lapunkban megjelent cikkeket csatás lapunk megnevezésével rendeljük leközlteni.

Előzetesben és hirdetésért elfogadják:
Petroşeni-ban: Gróf Vilmos hírlapírói utasítás.
Annoasban: Simon Gábor kereskedő.
Lupében: Réthi Gyula szerkesztő.
Valamint a kiadói hivatal Petroseni-ban.

Evjen Eugen.

Határkö.

Határkö Most pilvane visszazárak
Údizóm közül de sok elmaradi,
Loholva kál futatás úlsám:
Hétköznapi kis embermaradark.

Apró kis szemtelenség, akik gyűlölködnek
És akinek kezét mégis szorongatni kell-eit.
... Vad emlékek, kímő gondok ak közök,
Kis városok sápadt lámpafénye mellett.

Határkö: Még nem értem el semmit,
Célom még a messziségek veszt,
De Cél, mely csúgított örömlánban
Östökkel és örömet szerel!

De Cél, mert Ember akarok lenni
És Cél, mely ragyog és dalol,
Elindulom érte, véres rengetegből
És tudom, hogy elérem valót!

Száz bitang láb most még megtapodtam
S bilincses verhetik szellemem s erőm,
De faradt szemem büszkén látja sorsát,
Szélid ragyogásban, egy magas hegytetőn.

És minden vágyam magas hegytetőjén,
Hol Szeretet, Kéj, Megnyugvás lakik,
Egy ember logja megbecsülő szívvel
A világ létét tárni karját.

A katonai igazolványok láttomozása.

A szászvárosi Cercul de Recrutare elrettelése folytán közöljük, hogy a lakóhelyes katonai igazolványainak láttomozása ebben az esztendőben a „Livretul” című katonai okmányon történik. Akiknek ez nincs meg, azok minél előbb szerezzék be a Cercul de Recrutatulól, vagy az illetékes csapatvezetőktől. Akik a láttomozással e nélkül jelentkeznek, nem veszik tekintetbe és 30 napos fegyvergyakorlatra lesznek békiva, vagy a katonai törvények értelmében más szigorú büntéssel büntetve.

Szövőgyár Petroşeni-ben. A „Petroşeni” szénbánya legutóbb igen hasznos intézménnyel szaporította a dolgozók templomát. Ugyanis a saját kezelésében egy modern felszerelt szövőgyárt alapított, amelyben teljesen ingyen tanítják a jelentkező lányokat és asszonyokat a szövés minden értekes szükségére. A tanítás szakszerű felügyelet mellett történik és minden bizonyos eredményt jár.

Az „Apollo”-ban szombaton és vasárnap, július 26. és 27-én bemutatásra kerül: „Clauzele France” (La ballade) japán történelmi francia regénye filmen. „Clauzele France” (La ballade) japán történelmi francia regénye filmen. Az eddig megjelent filmek leggyönyörűbbiké. Tekintetül arra, hogy ezen filmet csak órási anyagi áldozatok árán tudtam megszerzeni, miért is az árak mérséklését feleltemek.

A „Génus”-a, a magyarság egyenes folyóirata a napokban hagyja el a nyomdát teljesen új kiállításban. A folyóirat főszerkesztője, Franyó Zoltán minden elkövetelt, hogy a lap az eddiginél is sokkal művészelebb tornában kerüljön a nyilvánosság elé. Szépirodalmi tartalma egyenesen meglepő és oly gazdag, hogy egyeimen szépirodalmi lap sem dicsékedhetik vele. Irodalom, Művészet, Szépség jellemzik a folyóirat gazdag új számát. Előfizetése félévre 200 lei. Kapható számonként is Gróf Vilmos hírlapíróudájában, Petroşeni.

Perza, törontáli és román szőnyegszővészeti tanfolyamra tanulók felvétetnek. A tanítás szövészek és ráman történik s a tanulók gyapjulevelé is tanítanak. Érdeklődők a *Salon Chieban* bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

Előszöregu önbizorotválók készülek 36. és 72 lelt kaphatók a Consum összes kármár üzletében. Ugyanott **borotvakész** 7.50 banár kaphatók.

Esti Lloyd. Románia legjobb közgazdasági politikai napilapja.

Fogorvosi műterem, Str. Regele Ferdinand szemből a görögkelti templommal. Nyitva reggel 8–12 ig és délután 2–6-ig.

Városi rendőrség közleményei.

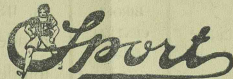
Rendelet.

A szászvárosi hadtengerész katonai parancsnokság 11612-924 számú rendelete folytán elrendeljük az összes munkaadóknak (bányász, gyárak, különféle nagy vállalatok, kereskedőknél, szállodásoknál, éttermeknél, kávéházaknál, ismétlődnek s.b.) hogy szombat- és hétfő alkalmazzanak nem alkalmazhatnak adóg, míg azok a városi rendőrség katonai ügyosztályánál nem jelentkeznek.

Mindazok, akik e rendelet ellen vétettek a katonai törvény szerinti büntetést büntetve.

Petroşeni, 1924 júl. 10.

Deák Gyula,
rendőrfelügyelő.

Ha elmúlt hét egyetlen sport szancczója a Lupeni sporttelepen folyt le, ahol az ottani közönség ismét utatvára a régi római cirkus jelenetét, ahol a verszompas emberek megrögzött, hogy ha nem elégítette ki kedvüket a viadalban gazdag cirkus játéka, úgy tomboltak megrögzött a város zölötök ki bosszujuk, akik lánghán rendeztek a verszompas publikum számára a játékok.

Egyébként Lupeni klasszikus játéka a veredések. Ott már a sporttelep is úgy van megépítve, hogy a csodolék elháríthatson az ut mellett és megkövesítés az aki neki esetleg nem imponál. Veinert az ottani sport ismét mindenesetre több körültekintéssel megakadályozhatná ezt a már közismert fajtát szegényes dolgot.

Az elmúlt hét eredmények a következők:
Petroşeni-ben, Camp H. I. V. 3:2 (3:1). A Camp mint mindig egy most is lebecsülte ellenőket és ezért ére el a ismét eredményt. A H. I. V. lekésen játszott.
Bíró: Bodnár, ATE.

Keletibánya-Dílabánya 3:0 (1:0) Bíró: Ágoston.
Központi műhely I.,-Nyugati bányá I. 4:1 (1:1).
Bíró: Krausz.

Törpe II.-Díla II. 4:0 (2:0) Bíró: Harmati.
Vulcan-ban Mészék-Oldó bny 2:1.
Annoasban, Annoas-Simeria ifjúsági 1:1 (1:1).
Bíró: Vespérmi I.

Lupenben, Júl.-VSC. 0:0. Bíró: Frid, Nagyóbród.
A Lupeni közönség sportiszerletén magvasálete nem válik észre a Lupeni klasz is csapnak.

Júl. I b.-VSC. I b. 1:1 (1:0).

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetés szavankint 3 lei, negyzeccentiméterenkint 1 lei.

Indig Lipót, kárpitos és paplan készítő. (Férfi udvaros.)

Autó szemből- és teherszállítást vállalkozó helyben és Petroşeni-Típu-Craiova között. **Lorenzi Alajos,** Kendeley-telep.

A lupeni főtér forgalmán helyen egy *rőfös és diadlura* üzlet teljes berendezéssel *eladó* *lúreim* lehet. *Shon Oyia* könyvnyomtatásban *Lupeni*.

Fiatal gyermekellen házaspár különbéjara *butorcsát szobát* keres. Cím: a hadóiban. Egy jókarban levő *complet paradés löszszám* és egy tedőlnélküli *sárgakabát eladó.* Cím: a hadóivataiban.

Egy *komplett hálószoza* berendezés *eladó.* Cím: a hadóivataiban.

Nem kerül Önnek semmibe!

ha megkérült vétel könyvezet nélkül butorórházmunkát, hol masszív hálószoza berendezések már 8000 lelt is kaphatók. Vas és kárpitozott butorok, hajlított székek, valamint mindennemű butoradatok állandó nagy választékban.

HEINZINGER TESTVÉREK, Petroşeni, Str. Reg. Ferdinand 43 (az Uránia mozigával szemben).

Rákosa Ferenc
butoraszalosz
Petroşeni

Sr. Avram Stanca No. 12.
Elvállal a legegyszerűbbtől, legmodernebb kivétel minden butormunkát.

„ANCORA”
„ANKER” „DER ANKER”
biztosító Zsilvólggyi főügynöksége
PETROŞENI.

A társaság ellátja biztosításokat víz, jég, betörés, ópás, balcsét, szavatosság, üveg, szállomány, utipodgyász, automobil, úgyszintén életbiztosításokat a legkedvezőbb feltételek mellett.

A társaság karteiben kívül áll ennek folytán díjtelte előcsobák mint a többi társasággal.

A társaság a legelőbbi angol, francia, dán, hollandiai, ésé svájci vesz. megbízottai intézetek áll szerződéses viszonyban, ennek folytán a legmesszebbbenmó garantált képes nyújtani. Felvilágosítást bármely biztosítási ügyben díjmentesen nyújt fenti ügynökség.

Kérjen mindennütt!

Pyram, Revolver, Leda gyártmányu legjobb cipő krém.
Felülmúl minden más gyártmány.
Terpentes és a bőrt megóvjá.

A Besco-féle „Ideál” likör és Bányász rum mellett főtűdünk a világra!

Baumel és Steiner

Likörgyára Kir. udvari szállítók.

Zsilvólggyi képviselője

Veisz Manó
kereskedelmi irodája.

Elegáns! Tartós!

Legjobb gyártmányu finom cipők kaphatók a

„Turul”

czipő üzletében

Petroşeni
Str. Reg. Ferdinand.

Eladó házassorok.

Petroşeni főcsajján több házól álló ingatlan nagy kerttel, pincével, ellátgatott lakással és üzleti helyiségekkel eladó. Érdeklődni lehet: Kohn Lázárnál, Petroşeni főcsajján.

Arminiu Altmann

női divatruházata,

Arad

Piața Avram Iancu 20.

Tart állandóan raktáron
finom francia és schweizeti
divatelméket, angol férfi
és női szöveteket.

Friss töltésű

Salvator

gyógyvizz küldemény érkezett

Schäffer Lipót

ásványviznyagkereskedő

Petroşeni raktárába

telefon 30.

Consumul muncitorilor din Valea-Jiului S. A. Petroșeni

FILIALE: VULCAN, ANINOASA, PETRILA

n Petroșeni: Str. Mihai Viteazul 11 și în Piață Str. Regele Ferdinand 17.

Face comerț de măcelărie, mezeluri,

brutărie, coloniale, manufactură

(textile), tutun, sare, săpun, cereale

și de ori ce alte articole necesare

gospodăriilor

**Vinde la toată lumea,
mai efin ca ori unde!**

Zsilvölgyi Munkás Szövetkezet Részvénytársaság Petroșeni

FIÓKOK: VULKÁN, ANINOSZA, PETRILA

Petroșeniben: Str. Mihai Viteazul 11 és Str. Regele Ferdinand 17, a Piacon.

Köt üzleteket nagyban és kicsiny-

ben, u. m.: mézsárszék, felvágót-

tak, pékség, fűszer és divatáru, tex-

til, trafik, só, szappan, termény és

minden más gazdasági cikkel ellát

mindenkit olcsóbban, mint bárhol

a világon.

Pontos kiszolgálás!

TELEFON

BIROUL

CENTRAL

No. 66.

MAGAZIN

No. 65.

THOMAS BINDER és FIAI
Sörigara SIBIU.

Likör, szesz, sör és mindenféle italok
állandóan raktáron kaphatók a zsilvöl-
gyi lerakotoknál.

Petroșeni Lupeni
Str. Avram Stancea Str. Reg. Ferdinand
No. 20. Telefon 57 Fábán Márton

Weisz Pál és Fia

fűszer- és gyarmatáru
nagykereskedők

Alba-Iulia (Gyulafehérvár)

Fabrica de haine

FORTUNA

Munkásruhagyár

Cluj-Kolozsvár

Str. Gh. Barițiu No. 12.

L á d á k !

Mindenféle nagyságban kaphatók
a Consumnál Petroșeni.

Derby cipőgyár

(volt Hungária)

ajánlja dusan

felszerelt cipő

és minden féle

sportcikk

raktárát.

Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

Lőwy Sándor versenyáruháza Petroșeni

Hirdetmény.

Értesitem a nagyérdemű vevőimet, hogy
1924 július hó 15-től augusztus 15-ig az
összes nyári áruim árát

10 %-al

leszállítottam és óriási mennyiségben felgyü-
lemlett maradékokat pedig az értékének feléért
árusítom ki.

Teljes tisztelettel:

Lőwy Sándor, Petroșeni.

Klein József

Fűszer, termény

és mindenféle

szeszes italok

eladása

Petroșeni

Bodega! Étterem!

A Zsilvölgyi butorgyár rt. irodáját és dusan felszerelt butorraktárát a Str. Reg. Ferd. 51 alá helyezte át.